

MÍSTNÍ PROVOZNĚ BEZPEČNOSTNÍ PŘEDPIS PRO POUŽÍVÁNÍ ELEKTRICKÝCH SPOTŘEBIČŮ

Karvinská hornická nemocnice a. s.

Zpracoval: Bc. Marek Pribula – technik BOZP	Podpis:	Datum: 1. 9. 2014
Konzultoval: Tomáš Szeruda – vedoucí údržby	Podpis:	Revize: 1. 3. 2016
Garant: Vilém Lampart – č.osv. 8285/7/11/R-EZ-E1A,E1B	Podpis:	Další revize 3/2019

1	ÚVOD	2
2	ÚČEL A PLATNOST	2
3	ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNÉHO PROVOZU.....	3
3.1	Školení pracovníků	3
3.2	Bezpečnostní požadavky na el. spotřebiče	3
3.3	Bezpečnostní požadavky na obsluhu el. spotřebičů	4
3.4	Bezpečnostní požadavky na pracoviště	5
3.5	Zakázané činnosti.....	5
4	ÚDRŽBA A OPRAVY EL. SPOTŘEBIČŮ	5
5	KONTROLY A REVIZE EL. SPOTŘEBIČŮ	6
5.1	Rozdělení a lhůty kontrol a revizí el. spotřebičů.....	6
5.2	Kontroly el. spotřebičů.....	7
5.3	Revize el. spotřebičů	8
6	OPATŘENÍ PRO PŘÍPAD MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI.....	9
7	PRACOVNÍ RIZIKA A OPATŘENÍ K JEJICH ODSTRANĚNÍ	9
8	ZODPOVĚDNOST	10
9	ZÁVĚR.....	11

1 ÚVOD

Při zpracování tohoto bezpečnostního předpisu bylo dbáno na to, aby jeho ustanovení byla v souladu s ustanoveními následujících obecně platných bezpečnostních předpisů zásadního významu:

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce,
- Nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů a technických zařízení,
- Nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí,
- Vyhláška č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice,
- ČSN 33 1600 ed.2 Revize a kontroly elektrických spotřebičů během jejich používání,
- ČSN 33 1500 Revize elektrického zařízení.
- ČSN EN 50110-1 ed.2 + TNI 34 3100 + PNE 33 0000-6 ed.3 Bezpečnostní předpisy pro obsluhu a práci na el. zařízeních - zásady bezpečnosti práce při zacházení s elektrickým zařízením osobami bez elektrotechnické kvalifikace.

Zaměstnanci jsou povinni uvedené předpisy v potřebném rozsahu respektovat, přičemž se nezbavují povinnosti dodržovat i ostatní ustanovení obecně platných bezpečnostních předpisů, pokud s nimi byli seznámeni a tyto jim to ukládají.

Nedílnou součástí tohoto provozního bezpečnostního předpisu jsou návody výrobců k používání příslušného zařízení. Při zakoupení nového spotřebiče musí být návod výrobce k jeho používání přiložen k tomuto předpisu s označením inventárního čísla nového spotřebiče, tak, aby bylo zřejmé, ke kterému spotřebiči návod výrobce přísluší.

2 ÚČEL A PLATNOST

Účelem tohoto bezpečnostního předpisu je upravit zacházení s elektrickými spotřebiči tak, aby se co nejvíce omezila možnost vzniku pracovních úrazů zaměstnanců při jejich obsluze.

Předpis dále upozorňuje na konkrétní rizika možného ohrožení života a zdraví při obsluze těchto spotřebičů a uvádí možnosti jejich snížení.

Tento bezpečnostní předpis platí pro používání, údržbu, opravy, kontroly a revize:

- elektrických spotřebičů pro domácnost a podobné účely,
- elektrických svítidel,
- elektrického zařízení informační techniky,
- přístrojů spotřební elektroniky,
- pohyblivých přívodů a šňůrového vedení,
- elektrických a elektronických měřicích přístrojů,
- ostatních elektrických spotřebičů podobného charakteru.

Organizační směrnice je závazná pro všechny zaměstnance, kteří se na uvedených činnostech podílejí.

3 ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNÉHO PROVOZU

3.1 ŠKOLENÍ PRACOVNÍKŮ

Každý zaměstnanec musí být prokazatelně seznámen s tímto bezpečnostním předpisem, včetně návodu výrobce k obsluze elektrického spotřebiče, s nímž přichází do styku, a musí být podle § 4 vyhlášky č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, pracovníkem poučeným v rozsahu své činnosti s předpisy o zacházení s elektrickými zařízeními a upozorněn na možné ohrožení těmito zařízeními.

§4 (1) Pracovníci poučení jsou ti, kteří byli organizací v rozsahu své činnosti seznámeni s předpisy pro činnost na elektrických zařízeních, školeni v této činnosti, upozorněni na možné ohrožení elektrickými zařízeními a seznámeni s poskytováním první pomoci při úrazech elektrickým proudem.

§4 (2) Organizace je povinna stanovit obsah seznámení a dobu školení s ohledem na charakter a rozsah činnosti, kterou mají pracovníci uvedení v odstavci 1 vykonávat, a zajistit ověřování znalostí těchto pracovníků ve lhůtách, které předem určí.

§4 (3) Seznámení, školení, upozornění a ověření znalostí podle odstavců 1 a 2 provede pro obsluhu elektrických zařízení organizací pověřený pracovník s kvalifikací odpovídající charakteru činnosti, a půjde-li o práci na elektrických zařízeních, pracovník s některou z kvalifikací uvedených v §6 až 9; pořídí o tom zápis, který podepíše spolu s pracovníky poučenými.

Provozovatel elektrického spotřebiče:

- Právnícká nebo podnikatelská fyzická osoba, která vlastní nebo pronajatý el.spotřebič poskytuje k činnosti jeho přímému uživateli, nebo jej sama přímo užívá.

Uživatel elektrického spotřebiče:

- osoba, která elektrický spotřebič přímo užívá k činnosti (zaměstnanci).

Provozovatel elektrických spotřebičů provede prokazatelné poučení uživatelů o rozsahu kontrol jimi používaných elektrických spotřebičů.

Poučení je třeba provést vždy při předání příslušného elektrického spotřebiče uživateli.

3.2 BEZPEČNOSTNÍ POŽADAVKY NA EL. SPOTŘEBIČE

Elektrické spotřebiče:

- elektrické spotřebiče pro domácnost a podobné účely,
- elektrická svítidla,
- elektrická zařízení informační techniky,
- přístroje spotřební elektroniky,
- pohyblivé přívody a šňůrová vedení,
- elektrické a elektronické měřicí přístroje,
- ostatní elektrické spotřebiče podobného charakteru.

Rozdělení elektrických spotřebičů:

- nepřípevněný spotřebič
- přípevněný spotřebič- spotřebič, který je určen k používání, když je přípevněn k podložce nebo jiným způsobem trvale zajištěn na určitém místě.
- spotřebiče držené v ruce – nepřípevněný spotřebič, držení během normálního používání v ruce, přičemž případný motor nebo el.pohon je nedílnou součástí spotřebiče.

Bezpečnostní požadavky:

- Neoznačené elektrické spotřebiče je provozovatel povinen (prostřednictvím příslušných vedoucích pracovníků) náležitě označit a evidovat tak, aby za všech okolností bylo zřejmé, o jaký konkrétní elektrický spotřebič se jedná.
- Pohyblivé přívody elektrických spotřebičů musí být vedeny mimo průchody a komunikace, nikdy ne přes ostré hrany, aby nedocházelo k jejich deformaci, nebo musí být chráněny proti poškození mechanickými vlivy.
- Pohyblivé přívody elektrických spotřebičů nesmějí být namáhány tahem.
- Pevně připojený pohyblivý přívod nesmí mít poškozenou izolaci, musí být zajištěn proti vytržení a jeho vidlice nesmí být poškozená.
- Oddělitelný nebo prodlužovací pohyblivý přívod nesmí mít poškozenou izolaci, musí být zajištěn proti vytržení, a jeho vidlice-zástrčka, pohyblivá zásuvka nebo přívodka nesmí být poškozené.
- Kryty, držadla, spínače ani jiné ovládací prvky nesmějí být poškozeny tak, aby byla snížena jejich ochrana před nebezpečným dotykem.
- Vnitřní vedení elektrických spotřebičů nesmí mít poškozenou izolaci a nesmí přecházet přes ostré hrany.
- Elektromotor elektrického spotřebiče nesmí být poškozený ani zjevně zaprášený.
- Větrací otvory spotřebiče nesmějí být zaprášené ani zakryté.
- Šrouby připojovacích svorek musí být řádně dotaženy.
- Násuvné spoje musí mít spolehlivý vzájemný styk.
- Spájené spoje musí být dostatečně pevné.

3.3 BEZPEČNOSTNÍ POŽADAVKY NA OBSLUHU EL. SPOTŘEBIČŮ

- Obsluhovat elektrické spotřebiče mohou pouze pracovníci, kteří absolvovali školení z tohoto bezpečnostního předpisu, z návodu výrobce k obsluze elektrického spotřebiče, s nímž přichází do styku a jsou podle § 3 vyhlášky č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, pracovníky seznámenými v rozsahu své činnosti s předpisy o zacházení s elektrickými zařízeními a byli upozorněni na možné ohrožení těmito zařízeními.
- Obsluhovat složitější elektrické spotřebiče a spotřebiče pro „lékařská pracoviště“ mohou pouze pracovníci, kteří absolvovali školení z tohoto bezpečnostního předpisu, z návodu výrobce k obsluze elektrického spotřebiče, s nímž prochází do styku a jsou podle § 4 vyhlášky 50/78 Sb.
- Pracovníci poučení jsou ti, kteří byli organizací v rozsahu své činnosti seznámeni s předpisy pro činnost na elektrických zařízeních, školení v této činnosti, upozorněni na možné ohrožení

elektrickými zařízeními a seznámení s poskytováním první pomoci při úrazech elektrickým proudem.

- Pracovníci obsluhující elektrické spotřebiče musí dodržovat pracovní postupy uvedené v návodech výrobců pro obsluhu těchto zařízení.
- Pracovníci obsluhující elektrické spotřebiče si musí k této své činnosti zajistit odpovídající, bezpečný pracovní prostor.
- Elektrické spotřebiče nesmí pracovníci obsluhovat mokřýma rukama nebo jsou-li spotřebiče mokré.
- V případě přemísťování spotřebiče z místa na místo je zapotřebí vidlici jeho přívodu elektrického proudu bezpečně odpojit ze zásuvky.

3.4 BEZPEČNOSTNÍ POŽADAVKY NA PRACOVISTĚ

- Pracoviště, na kterém se elektrický spotřebič nachází, musí být udržováno ve stavu, který neohrožuje bezpečnost a zdraví osob.
- Pracoviště musí být řádně osvětleno.
- Podlahy musejí být rovné a suché.
- Všechny otvory nebo prohlubně v podlahách musí být zakryty nebo ohrazeny.
- Používané vnitřní komunikace musí být dostatečně široké a trvale volné.
- Únikové cesty a východy musí být trvale volné, bez překážek.

3.5 ZAKÁZANÉ ČINNOSTI

- Je zakázáno používat neevidovaná elektrická zařízení. Zákaz jejich používání se vztahuje i na činnosti související s podnikatelskou činností uskutečněnou pro společnost i mimo areál (např. na montážích, výstavách, při servisní činnosti apod.).
- Je zakázáno, aby opravy elektrických spotřebičů, včetně jejich přívodů, prováděli pracovníci bez náležité odborné způsobilosti podle vyhlášky č. 50/1978 Sb. a bez pověření k této činnosti.
- Je zakázáno přetěžovat elektrické spotřebiče nad stanovené technické parametry výrobce.
- Je zakázáno používat elektrické spotřebiče k jiným účelům, než pro které jsou výrobcem určeny.
- Je zakázáno pracovat s elektrickými spotřebiči s mokřýma rukama, nebo pokud jsou spotřebiče mokré.
- Je zakázáno používat elektrické spotřebiče s poškozeným elektrickým přívodem.
- Je zakázáno používat elektrické spotřebiče s chybějícím ochranným krytem.
- Je zakázáno namáhat pohyblivé elektrické přívody tahem.
- Je zakázáno vést pohyblivé elektrické přívody přes ostré hrany.
- Je zakázáno svévolně měnit rozmístění elektrických topidel.
- Je zakázáno pokračovat v práci s elektrickým spotřebičem, pokud na něm vznikne vážná porucha jeho funkce.

4 ÚDRŽBA A OPRAVY EL. SPOTŘEBIČŮ

Oprava elektrického spotřebiče je činnost, jejímž cílem je obnovení provozuschopnosti a bezpečnosti spotřebiče, při níž, je-li to nutné, dochází k výměně dílů nebo částí spotřebiče.

- Opravy elektrických spotřebičů smějí provádět pouze pracovníci s odpovídající kvalifikací podle vyhlášky č. 50/1978 Sb., § 6 až 9 o odborné způsobilosti v elektrotechnice.

- Běžnou údržbu zařízení provádí průběžně jeho obsluha, popřípadě pracovník zaškolený výrobcem.
- Pravidelnou údržbu zařízení provádí jeho obsluha podle pokynů výrobce uvedených v jeho návodech k obsluze.
- Údržbu a opravy zařízení je možno v zásadě provádět jen je-li zařízení odpojeno od přívodu elektrického proudu.

5 KONTROLY A REVIZE EL. SPOTŘEBIČŮ

5.1 ROZDĚLENÍ A LHŮTY KONTROL A REVIZÍ EL. SPOTŘEBIČŮ

Elektrické spotřebiče a el.ruční nářadí (mimo zdravotnické techniky) se revidují a kontrolují podle platných norem. Jedná se o běžné spotřebiče a nářadí, např.: počítače, monitory, ventilátory, ledničky, rychlovarné konvice, mikrovlnné trouby, lampy, ale také prodlužovací přívody, vrtačky a pod.

Rozdělení elektrických spotřebičů dle užívání:

- Skupina A spotřebiče poskytované formou pronájmu dalšímu provozovateli nebo přímému uživateli
- Skupina B spotřebiče používané ve venkovním prostoru (stavby, zemědělské práce)
- Skupina C spotřebiče používané při průmyslové a řemeslné činnosti ve vnitřních prostorách
- Skupina D spotřebiče používané ve veřejně přístupných prostorách (školy, kluby, hotely)
- Skupina E spotřebiče používané při administrativní činnosti

Nepřenosné a připevněné elektrické spotřebiče jsou revidovány spolu s elektrickou instalací. Tyto spotřebiče může revidovat pouze revizní technik.

Kontroly a revize se vztahují i na prodlužovací, pohyblivé nebo odpojitelné přívody. V případě, že tyto přívody mají ochranný vodič, ověřuje se jeho celistvost a odpor.

Pevně připojené pohyblivé přívody se revidují ve lhůtách pro příslušný spotřebič, ostatní pohyblivé přívody jsou považovány za elektrické spotřebiče držené v ruce.

V případě používání elektrických spotřebičů, jako ručního elektrického nářadí, jsou lhůty pravidelných revizí odvozeny podle pracovního využití (ČSN 33 1600 ed.2).

Při provádění kontrol a revizí elektrických spotřebičů je třeba respektovat požadavky návodu jejich výrobce.

Lhůty pravidelných kontrol a revizí

Skupina	Spotřebiče držené v ruce			Přenosné spotřebiče	
	Kontrola	Revize		Kontrola	Revize
A	Před vydáním provozovateli nebo uživateli a dále podle skupiny jejich užívání				
B	před použitím	Třídy I	1x za 3 měsíce	před použitím	1x za 6 měsíců
		Třídy II a III	1x za 6 měsíců		
C	před použitím	Třídy I	1x za 6 měsíců	před použitím	1x za 24 měsíců
		Třídy II a III	1x za 12 měsíců		
D	před použitím	Třídy I a Třídy II a III	1x za 12 měsíců	před použitím	1x za 24 měsíců
E	před použitím	Třídy I a Třídy II a III	1x za 12 měsíců	před použitím	1x za 24 měsíců

5.2 KONTROLY EL. SPOTŘEBIČŮ

Kontrola elektrického spotřebiče je činnost, při které se prohlídkou a zkouškou chodu zjišťuje technický stav spotřebiče. Kontroly elektrických spotřebičů provádí jejich uživatel, který musí mít, podle § 4 vyhlášky č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, kvalifikaci pracovníka poučeného.

Při kontrole elektrického spotřebiče musí být provedena:

- prohlídka elektrického spotřebiče,
- zkouška chodu elektrického spotřebiče.

Prohlídka elektrického spotřebiče znamená pohledové posouzení stavu elektrického spotřebiče z hlediska jeho bezpečnosti před úrazem elektrickým proudem.

Při prohlídce se elektrický spotřebič důkladně prohlédne zevně, zda:

- kryty, držadla, ovládací prvky a podobné části spotřebičů nejsou poškozeny tak, aby byla snížena jejich ochrana před nebezpečným dotykem,
- pevně připojený pohyblivý přívod nemá poškozenou izolaci, je zajištěn proti vytržení a jeho vidlice není poškozena,
- prodlužovací, pohyblivý nebo odpojitelný přívod nemá poškozenou izolaci, je zajištěn proti vytržení a jeho vidlice-zástrčka, pohyblivá zásuvka nebo přívodka není poškozena,
- větrací otvory spotřebiče nejsou zaprášené nebo zakryté.

Při zkoušce chodu se elektrický spotřebič zapojí na přívod jmenovitého napětí, ověří se, zda jeho ovládací a bezpečnostní prvky plní svou funkci a v případě, že je spotřebič vybaven motorem, zda jeho chod je pravidelný, nedochází u něj k nadměrnému jiskření ani hluku.

Zjistí-li se při provedené kontrole spotřebiče závady, musí být spotřebič neprodleně předán k opravě.

V případě zjištění nevyhovujícího stavu se elektrický spotřebič vyřadí z užívání a viditelně se označí cedulkou PORUCHA - NEPOUŽÍVAT. Tuto skutečnost musí pracovník, provádějící kontrolu spotřebiče, který rozhodl o jeho vyřazení, neprodleně oznámit provozovateli elektrických spotřebičů a to prostřednictvím příslušného vedoucího pracovníka.

5.3 REVIZE EL. SPOTŘEBIČŮ

Revize elektrického spotřebiče je souhrn úkonů, při kterých se prohlídkou, měřením a zkoušením zjišťuje stav spotřebiče z hlediska jeho bezpečnosti.

Revize elektrických spotřebičů zajišťuje jejich provozovatel prostřednictvím k tomu oprávněného příslušného pracovníka:

- pravidelně ve stanovených lhůtách,
- při každém zjištění závady na elektrickém spotřebiči, k ověření jeho stavu z hlediska ochrany před úrazem elektrickým proudem,
- po každé opravě elektrického spotřebiče, k ověření jeho stavu z hlediska ochrany před úrazem elektrickým proudem.

Revize elektrických spotřebičů mohou, v rámci zaměstnaneckého poměru, provádět pracovníci, kteří musí mít podle § 9 vyhlášky č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, kvalifikaci pracovníka k provádění revizí. Dodavatelským způsobem mohou revize elektrických spotřebičů provádět právnické nebo fyzické osoby na základě řemeslné živnosti, s platnou vyhláškou č. 50/78 Sb. § 9.

Při revizi elektrického spotřebiče musí být provedena:

- prohlídka elektrického spotřebiče,
- měření elektrického spotřebiče, zejména:
  - odporu ochranného vodiče,
  - izolačního odporu,
  - unikajících proudů, případná další měření,
- zkouška chodu elektrického spotřebiče,
- kontrola označení elektrického spotřebiče,
- vypracování dokladu o provedené revizi elektrického spotřebiče.

Prohlídka elektrického spotřebiče znamená pohledové posouzení stavu elektrického spotřebiče z hlediska jeho bezpečnosti před úrazem elektrickým proudem.

Při prohlídce se elektrický spotřebič důkladně prohlédne zevně, zda:

- kryty, držadla, ovládací prvky a podobné části spotřebičů nejsou poškozeny tak, aby byla snížena jejich ochrana před nebezpečným dotykem,
- pevně připojený pohyblivý přívod nemá poškozenou izolaci, je zajištěn proti vytržení a jeho vidlice není poškozena,
- prodlužovací, pohyblivý nebo odpojitelný přívod nemá poškozenou izolaci, je zajištěn proti vytržení a jeho vidlice-zástrčka, pohyblivá zásuvka nebo přívodka není poškozena,
- větrací otvory spotřebiče nejsou zaprášené nebo zakryté.

Podrobnější prohlídka se provádí při revizi elektrického spotřebiče po opravě, kdy se zjišťuje např. zda:

- dotažení šroubů připojovacích svorek je dostatečné,
- spojení styků násuvných spojů je spolehlivé,
- spájené spoje jsou dostatečně pevné,
- izolace vnitřního vedení spotřebiče je nepoškozená,
- motor spotřebiče, pokud je jím spotřebič vybaven, je nepoškozený a nezaprášený.

Měření elektrického spotřebiče:

- ověření vybraných elektrických parametrů spotřebiče z hlediska jeho bezpečnosti před úrazem elektrickým proudem.

Zkouška chodu:

- elektrický spotřebič se zapojí na přívod jmenovitého napětí, ověří se, zda jeho ovládací a bezpečnostní prvky plní svou funkci a v případě, že je spotřebič vybaven motorem, zda jeho chod je pravidelný, nedochází u něj k nadměrnému jiskření ani hluku.

Kontrola označení elektrického spotřebiče:

- ověřuje se, zda spotřebič je označen např. svým názvem, názvem výrobce, typovým označením, výrobním, případně inventárním číslem apod.

Doklad o provedené revizi elektrického spotřebiče musí obsahovat:

- přesné označení elektrického spotřebiče (revidovaný spotřebič musí být označen tak, aby níže uvedené údaje mohly být za všech okolností přiřazeny jednoznačně pouze k příslušnému spotřebiči),
- datum revize,
- výsledek prohlídky spotřebiče,
- výsledky provedených měření,
- vyhodnocení zkoušky chodu,
- celkové vyhodnocení stavu elektrického spotřebiče z hlediska bezpečnosti,
- stanovení lhůty další revize,
- jméno revidujícího,
- podpis revidujícího.

6 OPATŘENÍ PRO PŘÍPAD MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

Za mimořádnou událost se v daném případě považuje vznik požáru, výbuch nebo vznik pracovního úrazu.

V případě vzniku požáru je pracovník povinen řídit se Požární poplachovou směrnicí.

V případě vzniku pracovního úrazu je povinen tuto skutečnost nahlásit svému vedoucímu zaměstnanci a řídit se jeho pokyny při evidenci a objasňování pracovního úrazu.

V případě jiné mimořádné události je povinen tuto skutečnost nahlásit svému vedoucímu zaměstnanci a řídit se jeho pokyny.

7 PRACOVNÍ RIZIKA A OPATŘENÍ K JEJICH ODSTRANĚNÍ

Zaměstnavatel je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví. Proto musí především zjistit:

- jaká konkrétní rizika se na pracovišti vyskytují,
- charakter výskytu zjištěných rizik,
- zdroj rizika, upřesňující co nejvíce jeho bližší určení

- příčinu rizika, vyjadřující např. vzniklý nebezpečný stav nebo nebezpečné působení zdroje rizika
- nebezpečí, které pracovníkům vystaveným rizikům ohrožení jejich života a zdraví hrozí, (např. úraz elektrickým proudem, zakopnutí, uklouznutí apod.).

Příklady opatření k odstranění pracovních rizik při zacházení s elektrickými spotřebiči jsou uvedeny v Seznamu rizik a bezpečnostních opatření proti působení těchto rizik na pracovištích.

8 ZODPOVĚDNOST

Základní zodpovědnosti provozovatele (prostřednictvím pověřených pracovníků):

- pověřit příslušné pracovníky k činnostem, kterých se tento předpis týká .
- provést školení všem pracovníkům z tohoto bezpečnostního předpisu, z návodů výrobce k obsluze elektrických spotřebičů, s nimiž přicházejí do styku.
- podle § 3 vyhlášky č. 50/1978 Sb. seznámit v rozsahu své činnosti s předpisy o zacházení s elektrickými spotřebiči a upozornit na možné ohrožení těmito spotřebiči.
- Obsluhovat složitější elektrické spotřebiče a spotřebiče pro „lékařská pracoviště“ mohou pouze pracovníci, kteří absolvovali školení z tohoto bezpečnostního předpisu, z návodu výrobce k obsluze elektrického spotřebiče, s nímž přichází do styku a jsou podle § 4 vyhlášky č. 50/78 Sb.
- Pracovníci poučení jsou ti, kteří byli organizací v rozsahu své činnosti seznámeni s předpisy pro činnost na elektrických zařízeních, školeni v této činnosti, upozorněni na možné ohrožení elektrickými zařízeními a seznámeni s poskytováním první pomoci při úrazech elektrickým proudem.
- Prokazatelně poučit uživatele el. spotřebičů, pořídit o tom zápis (s podpisy dle ČSN EN 50110-1 ed.3) o provedení školení podle výše uvedených bodů.
- přezkoušet potřebné znalosti zaškolovaných pracovníků podle předchozího bodu.
- zajišťovat údržbu a opravy elektrických spotřebičů.
- zajišťovat kontroly a revize elektrických spotřebičů ve stanovených termínech a rozsahu.
- odstraňovat závady zjištěné při kontrolách a revizích elektrických spotřebičů.
- uložit doklady o provedených revizích elektrických spotřebičů.
- náležitě označit a evidovat elektrické spotřebiče tak, aby za všech okolností bylo zřejmé, o jaký konkrétní elektrický spotřebič se jedná.
- zjišťovat, jaká konkrétní rizika možného poranění nebo ohrožení zdraví osob se při práci s elektrickými spotřebiči vyskytují.
- aktualizovat tento předpis a agendu s tím spojenou.

Zodpovědnost pracovníků, kteří obsluhují elektrické spotřebiče:

- plnit požadavky předepsané tímto předpisem pro obsluhu elektrických spotřebičů,
- dodržovat pracovní postupy uvedené v návodech výrobců pro obsluhu elektrických spotřebičů,
- dodržovat uvedené zákazy činností,
- provádět běžné údržby elektrických spotřebičů,
- provádět pravidelné údržby elektrických spotřebičů podle návodů výrobce,
- udržovat pořádek na pracovišti.

Zodpovědnost pracovníků, kteří provádějí kontroly a revize:

- provést kontroly a revize elektrických spotřebičů v předepsaném rozsahu,
- oznámit vyřazení elektrických spotřebičů z užívání provozovateli,
- vyhotovit doklad o provedené revizi.

9 ZÁVĚR

Bezprostředně po vydání tohoto bezpečnostního předpisu musí být s jeho obsahem seznámeni všichni pracovníci, kteří se na provozu, údržbě, opravách kontrolách nebo revizích elektrických spotřebičů podílejí. Zodpovědnost za splnění tohoto požadavku mají příslušní vedoucí pracovníci.

Za dodržování této organizační směrnice zodpovídá zaměstnavatel.

Provozní bezpečnostní předpis pro používání elektrických spotřebičů je závazný dnem vydání.